

MUNKÁS SZÓ

DEMOKRATIKUS HETILAP

III. évfolyam.

3. szám.

Salgótarján, 1947. január hó 19

Egyes szám ára: 60 fillér.

Előfizetési ár: Egy hónapra 2 Ft. 40 l.
Negyedévre 7 forint.

Megjelenik minden VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca 45. szám

LENIN

halálának évfordulóján

A napok, események, tettek és célok szürke tömegéből lángvörös betűkkel egy név és egy nap emelkedik ki: LENIN nevel és január 21-ike, halála évfordulójának napja. Lenina nevét a világ négy sarka viszhangoztatja, közel és távol az időben nincsen még egy ember, akit annyira ismerünk és akit annyira kell ismernünk, mint őt. Éppen ezért, mulasztva minden más nevet, feladatot és érdeket most, január 21-ike előtt sem akarjuk az alkalmat elmulasztani, hogy újra meg ne emlékezzünk róla, hogy újra el ne mondjuk történetalkotó tettei sorát és rá ne mutassunk a humánus, az örök emberi igazságok és a legtisztább, legbecsületesebb tettek hatalmas gyűjteményére, mely maga Lenin gazdag élete.

Ha Leninre gondolunk és egy mondattal akarjuk kifejezni életének maradéktalan eredményét, mellyel egyúttal az ő életének lenyegét is kifejezhetjük, csak ennyit kell mondanunk:

1917. évi októberi forradalom.

Igen, ebben a mondatban minden benne van. Elsősorban benne van az, hogy Lenin maga az októberi forradalom, nélküle elképzelhetetlen, beteljesülhetlen lett volna az orosz nép világrengető megmozdulása.

A forradalom gondolata sokszor lebeg dult országok levegőjében és így történt ez akkor Oroszországban is, de a férfi nélkül, aki halálos bizonyossággal látta a társadalom erőtegyezőit, az osztályok erejét, a proletáriátus visszaütésithatatlanságát és igazságait, aki ismerte az eszközöket, melyekkel a zsidongó erőket egyenes vonalba lehet hozni és végül akiben hajthatatlan szellem lakott, a férfi nélkül mindezek az erők, igazságok, eszközök csak fél munkát végezhettek volna és talán csak egy csalódással több maradt volna a gigászi forradalmi erőfeszítés nyomán.

De benne van másrészt ebben a mondatban az is, hogy az októberi forradalom maga Lenin. Aki ismeri az orosz szocializmus és a bolseviz-

mus történetét, jól tudja, hogy még a legsötétebb cári elnyomatás idején Lenin volt az a mustármag, melyből a forradalmi munkásmozgalmak hatalmas fája nőtt ki. Jól tudja, hogy mennyire kis körnek volt mindene kezdet kezdetén Lenin, aki meglátva az akkori szocialista és marxista körök zavaros tétovázásait, oportunizmusát, forradalmi erélytelenségét és megalkuvási készségét, csupán néhány az eszmét megértő társal vívta

meg éveken át ezek ellen a maga szellemi csatáját. Jól tudja hogy még 1917 márciusában is az a többségben nem levő réteg, mely később a forradalom építő vonalára tudta vezetni az ellentmondások romboló bizonytalanságában vergődő orosz népet, Lenin szavától, irányításától, forradalmi lángolástól várta a megváltó ut megmutatását.

Ma a moszkvai Vörös-tér egyszerű mauzoleuma hordozza magában Lenin halandó porhü-

velyét. Évek óta zarándokol sírházhoz a kíváncsi és áhitatos tömeg. De mindenki aki oda belép és eltűnődik az életben, mely sokszor oly szűkmarkuan osztogatja az éveket, érzi, hiszi és tudja, hogy csak a teste „mert szelleme örökre kiszakíthatatlanul benne él alkotásaiban,” a győzelmes és alkotó forradalomban, minden egyes rabságtól megváltott emberben, aki neki, elsősorban neki köszönheti azt az életet, melyet immár nem uralkodó osztályok tetszése hanem saját szabad képességei, valamint törhetetlen vasakarata határoznak meg.

V. Gy.

HALÁLT

az összeesküvőkre!

A Horthy-féle fasiszta összeesküvésre Salgótarján bányász- és iparmedence dolgozóinak igazságos ítéletet, halált követelnek!

Nagyon sok szó esik a napokban a Horthy-féle fasiszta összeesküvésről. Őrülünk annak Salgótarjánban, hogy van egy jó államvédelmi osztály, amely idejekorán nyakonszípi mindazon aljas munkát végző társaságot, amely a demokráciát meg akarja furni.

Most már az a Salgótarján dolgozóink követelése, hogy mivel a Köz társaság elleni akció szervezőit a Szabad Nép-ből megállapítottuk, kimondott Horthy féle fasiszta príbékek, akik a mult pirosos, szennyes rendszerét szerették visszahozni, kiméletlenül el kell járt ellenük.

Vajon van e becsületes dolgozó az országban, aki még egyszer kívánná látni a csendőrszurotyt? Azt hiszem senki nem óhajtja elve látni. Mi azt üzenjük, hogy a népbírók ne sokat gondolkozzanak rajtuk, mert ellenkező esetben, ők nyugdíj lelkismerettel emlékeznek bennünket.

Salgótarján becsületes dolgozóinak sorsával figyelik az eseményeket. Megnyugtató lesz számunkra, hogyha a legrövidebb időn belül, a népbírók kimondja a fejükre a halálos ítéletet. Ezzel kapcsolatban meg kell említenem a salgótarjáni dolgozók egyéb követeléseit. Mikor akasszák fel a halálraítélt textilcsempészeket? Vajon mikor szándékozik az igazságügyminiszter megtisztítani a bíróságokat?

Mert ha nem, Salgótarján bányász- és iparmedence dolgozóinak elfogy a türelme és felsorakozik egy emberként, harcra készen és lezámol a nép el-lenségeivel, a reakcióval. A dolgozók becsületesen, áldozatkészséggel vállalták az újjáépítés nehéz feladatát.

Komolyan vettük tudomásul az MKP 3 éves tervét, mi igyekszünk minden erőnket latbavetni, hogyha lehetséges megvalósítani jóval előbb mintahogy Gerő elvtárs célul kitűzte.

Meg van adva a mód és lehetőség, ne spekuláljanak és ne tétovázzanak azok a here módra élő naplopók, hanem lássanak neki az építő munkának.

Elég volt már a várakozási időből, a demokráciában meg van adva a mód és lehetőség, ha idáig még nem értették meg az idők szavát, akkor nem érdemlik meg azt sem, hogy egy becsületes dolgozó társadalomban élhessenek.

Ez legyen az utolsó intő példa számunkra.

Rusznay Lajos.

Város a faluért

A Megyei Bizottság falujárása során, Nagylóc község előjárósága, lelkésze, tanítója és népe azzal a kérés-sel fordult hozzánk, hogy tegyük lehetővé iskolájuk és templomuk helyreállítását úgy, hogy rohamcsapatot szervezzünk, akik döntetlenül a fenti munkálatokat náluk elvégeznék.

Azt mondták, hogy ők bíznak Salgótarján kommunista munkásaiban, tisztviselőiben és tudják azt, hogy segítséget kérő szavuk meghallgatásra talál és segítségünkkel lehetővé tudják tenni, hogy a háboruban tönkrement iskoláikban gyermekeiket járathassák és megrongált templomukban Istent dicsőítsék.

A Megyei Bizottság városunk vezetőivel, üzemünk igazgatóságával és Üzemi Bizottságokkal közös ülésen

megvitatta a nagylóci földművesek Nagylóc népének ezt a kérését.

Elhatározták, hogy az egyes üzemek, a templom és az iskola javításához szükséges nyersanyagokat összegyűjtik, az ablakok üvegezésére pedig gyűjtést indítanak városunkban. És megindult a munka a városunkban város a faluért akció néven és hogy mennyire eredményes lesz, mutatja az a körülmény, hogy városunk népszerű polgármestere az óshaju Blánár bácsi fáradságot nem kímélve saját maga járta be városunk keréskedőit a gyűjtő ivvel és hála sokak segíteni akarásának, rövid másfél nap alatt egyezer-száznegyvenkettő forint összeggel gyűjtött össze, az akció eredményeképpen.

Mi hiszük, hogy az összes üzemek, megteszik a tőlük telhetőt az irányban, hogy Nagylóc népének kérését teljesíthessük.

B. I.

Nemzeti Bizottság

Salgótarján megyei város Nemzeti Bizottsága a következő felirattal fordult a Magyar Köztársaság Kormányához:

„Salgótarján megyei város Nemzeti Bizottsága a köztársaság elleni összeesküvők gyors és kiméletlen megbüntetését követeli. Követeli, hogy a legeljesebb feny derítsék az összeesküvés minden szálára és utána a leggyorsabb eljárással a legrettegőbb peidatással szolgáljon a magyar igazságszolgáltatás mindenkinek, aki, vagy akik a Magyar Demokratikus Köztársaság ellen merik emelni kezüket, vagy szavukat, hogy a dolgozó nép bizalma teljes lehessen az új magyar köztársaság s annak igazi demokratikus vezetőivel szemben.”

A feliratot Salgótarjánban valamennyi politikai párt is aláírta.

Az acélgári MNDSz karácsonyi segélyakciója

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének acélgári csoportja még az ősz folyamán elhatározta, hogy dacára minden beszerzési nehézségek, általános pénzhiánynak és a győtrő napi gondoknak, egyik legfőbb feladatának tekinti a karácsonyi jótékony akció megvalósítását. Az anyagi eszközök előteremtésére az asszonyok gyári rohammunkát végeztek, előadásokat rendeztek és mozgásba hozták a hivatalos szerveket is. Az áldozatos munkának meg is lett az eredménye. Január 12-én, vasárnap délután 3 órakor az acélgári MNDSz otthomban bensőséges és megbató ünnepség keretében kerültek kiosztásra az ajándékok. A műsor végzetével a vezetőség nevében az elnök mondott köszönetet az MNDSz központjának, a Nemzeti Segélynek, a Rómamurányi Vasmű R. T. vezérigazgatóságának, kiknek adományai, de különösen a vezérigazgatóság nagy szociális megértésére valló támogatása a segélyezés lebonyolítását lehetővé tette. Megköszönte az asszonytársaknak az önzellenül végzett munkát, a rohammunka munkadíjának a nemes célra való átengedését és kérte, hogy tartassák meg továbbra is azt a nagy lelkesedést és szeretetet, mellyel a csoport működését támogatják.

Ezután vette kezdetét az ajándékok kiosztása. Ennek méreteiről az egyszerű számok adják a legjobb méltatást. Ajándékban részesült 57 óvodás gyermek, 110 iskolás árva gyermek és 106 özvegy és elagott öregasszony. Kiosztásra került 78 pár cipő, 336 méter ruhaanyag, 35 fiúruha, 9 télikabát, 200 db. konzerv, 44 kg cukor és 200 tabla csokoládé.

Bár az akció technikai nehézségek miatt néhány napot megkésett, a szigorú és zord télben a karácsonyi szeretet melegét sugározta szét a megajándékozottak között. Őszintén gratulálunk az acélgári MNDSz vezetőségnek és minden tagjának ehhez az igazán nagyvonalú és sikerült akcióhoz és kívánjuk, hogy vezesse őket továbbra is köszöntő jelezavuk: a minden bajban segíteni kész, könyveket letörölő, áldozatos és önfeláldozó SZERETET!

Helyreigazítás

A „Munkás Szó” 1947. január 12-én megjelent számában az „Árak” cím alatt megjelent cikk sajnálatos hiba folytán tévedésből került az újságba, mert a cikk még 1946. szeptember végén íródott, akkor a lapban megjelent s azóta aktualitását veszítette. Valószínű, hogy a nyomda személyzete véletlenül tette a cikket ki a lapba elcserélve valami újabb cikkel.

Szerkesztőség.

Mentőszolgálat

Salgótarjában

Salgótarján dolgozói áldozatkésztségének eredményeképpen sikerült a városnak mentőszolgálatot szervezni és mentőautót vásárolni. Hogy mennyire szükség volt Salgótarjában a mentőszolgálat megszervezésére, mi sem bizonyítja jobban, mint hogy mult évi dec. 15. és az évi jan. 15. között összesen 50 beteg szállítás volt. Ebből három Budapestre, kettő Balassagyarmatra és negyvenöt esetben a bánya és acélgári kórházba, vagy kórházból.

Olvasd a SZABAD NÉP-et!

Ez a magyar dolgozók lapja!

Ne bántsd az iskolát!

Előzzük meg a betegségeket

Bevetelő részében azt írja a cikk hogy a kórházba reggeltől estig tolonganak a betegek s a jól végzett munka nyugodt önludatávat állapítja meg, hogy ma már nincs az a szellem mint régen.

A legteljesebb elismeréssel a magasztos bivatás iránt, amit a kórház betölt s azzal az önfeláldozó herozsi és emberfeleti munkával szemben, amit orvosai kifejtenek, mégis igen szomorú dolognak kell tartani, ha a kórházak zsufollak s az orvosoknak tulsok a munkájuk.

Ma már a gyógykezelés orvostudományi szempontból túlhaladott álláspontra, mert az orvostudomány elsődleges feladatául nem a gyógyítást, hanem a betegségek megelőzését tűzte ki célul. Megállapított tény ugyanis, hogy a betegségeknek mintegy 70—75 százaléka megelőzhető, ha a kellő óvatosság megfigyeltet, ha a kellő óvatosság megfigyeltet.

Azt nem lehet kívánni a kórház munkával agyonterhelt orvosi karától, talán az előfeltételek sincsenek meg erre, hogy az eseteket tudományosan feldolgozzák, de nem volna érdektelen statisztikai szempontból sem annak a megállapítása, hogy hány esetben lebetett volna elkerülni a betegség fellépését és a kórházi kezelést, ha a megelőzésre szükséges előfeltételeket megteremtik.

El kell hinnünk és örömmel hiszünk el, hogy a kórházban más szellem érvényesül, de lehetségesnek és tudományosan megállapítottak kell tekinteni azt a tényt is, hogy a betegségek előidézései többek között a háború következtében fellépő szociális nyomor, a szűk, napfénytelen és levegőtlen, piszkos és tulzafolt, lakásnak esufolt odúk, hiányos táplálkozás, túlfeszített kenyérkereseti munkavállalás, stb., a háborús viszonyok által kiváltott fegyelmelzékenység, s végül, de nem utolsósorban a tudatlanság.

Tulmérétezésre vezetne azzal foglalkozni, hogy a nagy üzemekben milyen mértékűek az egészségvédő in-

terkedések és berepedezések, de hogy az ember legdrágább és legfelleltettebb kincsének, az egészségnek megvédésére és a betegségek megelőzésére döbő és eredményes lépések Salgótarjában nem igen történtek, mutatja az is, hogy három bürokratikus hivatal hivatalos munkakörének betöltésén túlmenően nem levékenykedhetik, s a fertőző gócpontok nemcsak a nyilvános WC-ekben, mindig zsufolt kocsmákban köpetekkel telített Mav várótermekben és kocsikban, élelmiszerekkel is nyíltan tároló és piszkos kézzel fogdosó piacokon és bódészerű üzletbelyiségekben prostituáltakat elrejtő utcanegyedekben, betegségekkel (trachoma) telet nem szigetelt városrészekben halmozódhatnak fel, hanem magánlakásokban is.

Pedig ide nem kellene nagyzerű és költséges berendezkedés; néhány helyénvaló jogrendszabály, erélyes végrehajtó szerv s főleg víz és mechanikai szor (szappan és szóda drága megteszi a kőpor és homok is) sokat lendítene a dologon.

De mindennél a legfontosabb: a ránevelés az egészséges életmódra, a felvilágosítás, a tanítás. Annyi átképzésről, szemináriumról, világtételei tájékoztatóról, vig és komoly előadástól lehet hallani és olvasni, de elvéve sem kerül felszínre olyan amelyik a fegyelmelzetségre, az egészségi óvintézkedésekre intene az egyszerűbb embereket s amely elosztatni törekedne azt a sötét tudatlanságot, mely nem becsüli meg és nem igyekszik megtartani az ember legdrágább kincsét, az egészséget.

Gond, preventív közbelépés, óvatosság, figyelem, tisztaság: s a betegségek 20—30 százaléka elkerülhető, megelőzhető lenne itt is.

A legteljesebb bizalommal a város minden irányu vezetői iránt számítani kell arra, hogy a hároméves terv lokális célkitűzéseiben minden biztonnyal történnek olyan intézkedések, melyek a betegségek jelentős részének megelőzését eredményezik. Bizonyára van terv arra is, hogy a városon átvezető lefolyót legalább a központban és lakott helyeken beton helyett egyelőre talán — deszkázattal is befedjék.

ORSZÁG—VILÁG

Lemondott Mistéth Endre építésügyi miniszter, Lemondását Hortobágya összeesküvéssel hozták összefüggésbe, Mistéth munkaügyi diktátor akart lenni és a szabad szakszervezeteket is befolyása alá szeretne venni Hatalmát az összeesküvők érdekében használta volna fel. Az összeesküvés szálai az egész építésügyi minisztériumot behálózzák.

Elkészült a vádirat Héjjások ellen. 82 vádlottat 1000 gyilkosság elkövetésével vádolnak. A vádottak között van a szökében levő Francia Kiss Mihály, ifj. Muraközi Ferenc, Danics Aladár és sok más birbedt terrorista. A gyilkosságokban vezető szerepet vittek Nopcsa báró, gróf Salm Hermann, Lénal főhadnagy és Madi Kovács hadnagy. Az ügyben 251 tanut hallgatók ki.

Görögországban a csendőrök és monarchisták véres terror alatt tartják a népet. A fasiszta bandák működését nagyban elősegíti az a körülmény, hogy a mai kormányzópárt, a „Nép-párt” annak idején teljes mértékben kiszolgált a németeket és a jelenlegi belügyminiszter, Conotasz például a Gestapó támogató biztonsági zászlóaljok szervezője volt.

Ezért volt kénytelen a görög nép a hegyekbe vonulni és partizáncsapatokat szervezni.

Letartóztatták dr. Sárkány Kálmánt, a Kiszegpárt delegáltját a NOT-ba és ott a fasiszta összeesküvők utasítása szerint ítélkezett. Az eléje kerülő fasisztákat igyekezett miúgmenteni azt igazságszolgáltatás alól. Teyékenysége az összeesküvés élén álló hetes bizottság irányította.

Gyümölcskertmunkás tanfolyam

A Miskolci Gazdakamara 6 hetes gyümölcskertmunkásképző tanfolyamot rendezett a miskolci Mezőgazdák székében, melynek záróvizsgáján 25 hallgató tett bizonyoságot a tanfolyamon elért nagyon szép eredményről. A záróvizsgán Kulcs István igazgató elnökölt, a Gazdasági Felügyelőség nevében pedig dr. Lőrinczy Béla gazdasági felügyelő jelent meg. A tanfolyam előadói: Démel Nándor kertészeti felügyelő, Peterdi Ferenc a gazdaképző intézet igazgatója, Tar Ferenc gazdaképző intézet tanár és Szathmáry János a termelési bizottság elnöke, voltak.

Vladimir Iljics Lenin

Vladimir Iljics Lenin (Ujjanov) az emberiség legnagyobb lángelmeje, a bolsevizmus és a világon az első szocialista állam megalapítója 1870-ben született Szimbirszkben (jelenleg Ujanovszk). Lenin egész életét népe szolgálataba állította. Kíméletlenül harcolt a forradalom és a dolgozók összes ellenségével szemben. 17 éves korától aktív részt vett a forradalmi mozgalomban. Letartóztatták, börtönbe zárták, Szibériába száműzték. Sem a börtönben, sem a száműzetésben nem hagyta abba a forradalmi harcot.

Oroszország munkásai és legszegényebb parasztjai Lenin és Sztalin vezetése alatt létrehozták 1917 októberében a világtörténelem legnagyobb fordulatát, a szocialista forradalmat. A hatalom a szovjetek kezébe ment át. A szovjet kormány és a Népbiztosok Tanácsának elnökévé Lenint választották.

Rendkívüli energiával fogott hozzá Lenin a történelemben eddig még ismeretlen, újrendszertű állam felépítéséhez, olyan államhoz, amelyben maga a nép az ur.

Lenin szorosabban a néphez tartozott, határtalan adakást érzett népe iránt, szerette és hitt benne. A nép is határtalanul bízott Leninben és szerette őt. Lenin vasakarata, gazdasági energiája, a győzelembe vetett szilárd hite, legyőzhetetlen erőit öntötte a néptömegekbe.

Lenin az októberi forradalom első napjától kezdve a szovjetek országának védelmét tekintette legfontosabb feladatának. Lenin azt mondta, hogy a szovjet ember legfontosabb jellemtulajdonságai a bátorság, a világség, a féltelen nem ismerése a harcban és az a készség, hogy a néppel együtt harcoljon a haza ellenségeivel szemben. Lenin Sztalinnal együtt megvetette a hatalmas Vörös Hadsereg alapjait, amely azután az ő vezetésük alatt megvédte a dolgozók hazáját az ellenség összes merénylőjeivel szemben.

Lenin nevéhez fűződik a szovjet-hatalom és a szovjet tudomány legfontosabb sikerei és győzelmei. Nincs a tudománynak egyetlen olyan ága sem, melyet Lenin, a kiváló tudós, ne gazdagított volna nagyzerű ideáival. Lenin továbbfejlesztette a marxizmust és azt új, magas fokra emelte.

1924. január 21-én 6 óra 50 perckor, hosszú és súlyos betegség után halt meg Lenin. Sirja mellett Sztalin esküt tett arra, hogy hűen megőrzi és végrehajtja Lenin összes hagyományait. — Sztalin esküje megvalósul.

Sztalin, Lenin művének nagy továbbfejlesztője, felhívta a szovjetembereket, hogy ugyanugy szeressék népüket, mint ahogy Lenin szerette és ugyanolyan bátran és kíméletlenül harcoljanak a haza ellenségei ellen, mint Lenin harcolt.

Lenin neve, alkotásai és tanítása évszázadokon és évezredekken át élni fognak. Lenin műve legyőzhetetlen!

FELHÍVÁS!

Felkérek mindenkit, ahinek hűgom, dr. Gábor Forononé, vagy édesanyám, öv. Ligeti Forononé 1944-ben bármilyen ingóságok (ékszert, ruha neműt, fehérneműt, szőnyegot, szővetot, cipőt, stb.) megörökre átadott deportálásuk o őt, sziveskedjenek Ligeti Imre Budapest, Horn Ede utca 9. közhölni, hogy az átvett ingóságokból mit adtak át Gábor Bolának.

Pontos jegyzéket kérek. Költségot, fáradságot szivesen honorálok. Ligeti Imre

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom huszonkilencedik évfordulója

6. A sztálini demokrácia az október szülötte

A dolgozók anyagi jólétének és kulturális színvonalának növekedése

Az Októberi Forradalom a dolgozóknak nemcsak szabadságot adott, hanem anyagi javakat is, lehetőséget a jó és kulturális életre.

A szovjet hatalom átvette a burzsoáziától a termelő eszközöket és a gépeket, az üzemeiket, a földet, a bányákat, a vasutat, a bankokat, köztulajdonná, az egész nép tulajdonává tette.

A cári Oroszországban a munkások és a parasztok nagy szegénységben éltek. A szovjet hatalom alatt a dolgozók ellátása évről-évre javult. A sztálini öt éves tervek valósággal újat teremtettek a cipő-, ruházati- és költőiparban. 1913-ban összesen 8,3 millió gyári cipő készült, a szovjet bányák 1937-ben 182,9 millió párt termeltek, vagyis 22-szer többet. A kereslet ezek után a cikkek iránt szakadatlanul emelkedett, a lakosság jómódjának növekedésével egyenlő arányban. Például a kőhőz munkások bevásárlási textilanyagban, lábbeliben, sárcipőben és más cikkekben a második öt éves terv idején a háromszorosára emelkedtek. A cári Oroszországban sokmillió paraszt háborúban és háziszövet ruhában járt.

A cári Oroszország kulturális téren is elmaradott ország volt. A szovjet hatalom idején az országban valóságos kulturális forradalom ment végbe. A Szovjetunió az irni-olvasni tudás országa lett, a kötelező népoktatás országa, a technikai és sok egyéb főiskolák országa. 1939-ben a mindenféle fokozatu szovjet iskolákban több, mint 47 millió ember tanult, a forradalom előtt 8 millióval szemben. Az 1914-15-ös tanévben Oroszország főiskoláiban 112 000 ember tanult, de ugyanakkor a főiskolai oktatás majdnem teljesen hozzáférhetetlen volt a dolgozók részére. 1946-ban a 806 szovjet főiskolában 633 000 ember tanult, tehát több, mint Európa 23 államának főiskoláiban beleértve Angliát, Franciaországot, Németországot, Olaszországot.

A Szovjetunióban óriási kereslet mutatkozik könyvek iránt. 1913-ban megjelent 86,7 millió példány, 1939-ben 700 millió példány.

A Szovjetunióban mindennek a kulturmunkának eredményeképpen megszületett az új szovjet értelmiség, amely a parasztnak és a tisztviselők köréből származik, nem ismeri a kizsákmányolást, gyűlöli a kizsákmányolókat és kész a Szovjetunió népeit híven szolgálni.

Szovjet hatalom, amely nagy gondot fordít a dolgozók egészségi állapotára, sokszorosan megjavította a lakosság egészségügyi ellátását is. A cári Oroszországban a közegészségügyi kiadásokból egy főre 60 kopek esett évente, 1937-ben már 60 rubel és 16 kopek. 1913-ban a cári Oroszországban 20 000 orvos volt, most a Szovjetunióban 142 000 van. A szovjet kormány egészségvédelmi intézkedéseinek eredményeképpen az országban a halálozási arányszám 55 százalékkal alacsonyabb, mint a cári Oroszországban.

A szovjet kormány minden esztendőben óriási anyagi eszközöket utal ki szociális és kulturális célokra; népoktatásra, egészségvédelemre, testkultúrára, társadalombiztosításra, sokgyermekes anyák segélyezésére, társadalmi segélyezésre. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa ezeket az összegeket az 1946. évi költségvetésben 32,7 százalékkal emelte fel az 1945. évvel szemben. 1946-ban a szövetséges köztársaságok

majdnem minden kiadásuknak kétharmad részét szociális és kulturális célokra fogják fordítani. Különösen emelkedni fognak a németektől megszállott területek — Ukrajna, Bjeloruszija, Litvánia, Moldava, Észt-, Lett és Kareló-Finország — részére kiutalt összegek. Ebben nyilvánul meg a Szovjet hatalom testvéri nemzeti politikája, amely arra irányul, hogy a lehető leggyorsabban felemelje a testvéri népek gazdaságát és kulturáját.

A Szovjetunió népeinek barátsága

A cári Oroszországot a „Népek börtöné”-nek nevezték. Oroszország nagyszámu nem orosz népe, a legkegyetlenebb elnyomatár alatt élt és teljesen jogtalan volt. A cári kormány a nemzeti vidékek lakosságát hivatalosan „idegeneknek” minősítette, elnyomta nemzeti kultúrájuk minden megnyilvánulását, megtiltotta az iskolákban minden nem orosz nyelvű oktatást. A cárizmus az ország sok vidékét, mint gyarmatot használta ki és megakadályozta gazdasági fejlődésüket.

Az Októberi Szocialista Forradalom kihirdette Oroszország összes népeinek teljes egyenjogúságát és megszüntette mindenféle nemzeti-vallási alapon nyugvó eljogot és korlátozást. A cárizmus régi gyarmatosító politikája helyett bevezette a bolsevik nemzeti politikát, amelyet Lenin és Sztálin hirdettek, az ország népeinek testvéri és baráti politikáját az együttműködés és kölcsönös segítése alapján.

1922. december 30-án a taná-

csok első államszövetségi ülésén Lenin és Sztálin javaslatára megállapították a szovjet népek önkéntes állami egyesülését, a Szovjetuniót. A Szovjetunió ma 16 egyenlő köztársaságot egyesít magába, amelynek összlakossága a háború előtt 193 millió ember volt.

A szovjet hatalom alatt az ország régebben elmaradott nemzeti vidékei a fejlődésnek óriási útját tették meg és rövid idő alatt gyárkémények emelkedtek az égnek, felálltak az elektromos művek fényel, felugrák a traktorok és kombájnak motorjai, az iskolák, technikumok, főiskolák kapni százával nyitlak meg a tanulói vágyó ifjúság előtt.

A Szovjetunióban 70 nyelven adnak ki újságokat, könyveket pedig 115 nyelven. A cárizmus éhes és jogfosztott rabjaiból a Szovjetunió szabad polgárai lettek, a szocializmus nagy hazájának teljes jogu polgárai.

A német fasiszták visszafelé akarták forgatni a történelem kerekét, le akarták győzni a szocializmust és a demokráciát. Ideológiai fegyverüknek az embergyűlölő fajelméletet választották, hogy megteremtsék a „kiválasztott német faj” uralmának erkölcsi és politikai alapfeltételeit a „szolgánspek” felett. Az emberevő politika csúfos kudarcot vaillett. Az ellenségnek nem sikerült a Szovjetunió népeinek barátságát megbontani. A nagy Honvédelmi Háborúban a Szovjetunió népei a fasiszmus felett nemcsak katonai és gazdasági, hanem ideológiai győzelmet is arattak.

A Szovjetunió erejének és legyőzhetetlenségének az oka, hogy szorosan és szétválaszthatatlanul össze van kapcsolva a néptömegekkel, belőlük sarjad ki és nem szakad el belőlük. (M. Sz. M. T.)

UFOSz megyei konferencia Balassagyarmaton

volt január 12-én, hogy az új gazdák egységes szervezetük élére egy olyan vezetőséget állítsanak, mely jól fogja irányítani az annyiszor becsapott, kizsákmányolt, az életszínvonal legalsó fokára lesüllyesztett, de a demokráciában emberi bánásmódból jutott boldog új gazdáit.

A konferencia előkészítése már december 28, 29, 30 és január 5, 6-án folyt megbeszerte, hogy a helyi csoportok megalakulása után, a kiküldötteikkel egységes vezetés alá helyezték a Kommunista Párt vezetésével megszervezett szövetségüket.

Az a lelkesedés mely az emberekből úgy a szervezésben résztvevőkből, valamint a kiküldöttekből áradt, bizonyítja a földmunkásság megérett arát, hogy a sorsát Ő maga irányítsa.

A kommunisták most is megmutatták, hogy nem ellenségei a parasztságoknak. Nem ismertek férdtséget amikor 30-40 kilométert kellett gyalog megtenniük a helyi csoportok megszervezésére. A munka sikerült, mit bizonyít az is, hogy a konferencián 316 uigazda jelent meg. A konferencia 12-én reggel fél 10-kor kezdődött a vároháza tanácstermében, amely inpozánsan volt feldisiztve, ez a balassagyarmati kommunista párt szorgos tagjainak volt köszönhető, mert így is kifejezésre akarták juttatni szeretetüket az uigazdák iránt. A konferencián résztvettek a demokratikus pártok kiküldöttei, valamint az UFOSz országos kiküldöttek Illiás Ferenc és Vincze György uigazdák, mint előadók. A konferencia a Himnusz elneklésével kezdődött. Utána a FEKOSz megyei titkára megnyitotta a konferenciát. Úd-

gok összeesküvést terveznek a magyar államforma, a dolgozók élniskarása, emberi létük ellen. Most minden uigazdának össze kellene fogni, hogy a fasiszták által ütött sebek minél hamarabb beheggedjenek és nem tőrhetjük, hogy egyes levitézlett zbornok urak és képviselő urak orszul akarják megtamadni a felszabadult dolgozók államformáját és visszanyitni De a dolgozók élniskarása, az UFOSz megyei konferencián bebizonyított az mikor Subajda erdőmérnök ur lakása elé voutult, ki a demokrácia ellensége, hogy megegysszer az uri Magyarország és annak bá kiszolgálói többé nem kerülhetnek hatalomra, mert ez az ország a dolgozók országa Ezt garantálja a megyei konferencia befejezése is, amely örömtől sugárzó arcok és a Kossuth nóta elneklésével ért véget.

H. B.

Életmentés a maconkai „Iren”-bányában

Nagybányából Gyurcsik Pál vajúr elvtárs levelet küldött szerkesztőségünkbe. A levél ottani munkástársaink hősiess szolidaritásáról számol be, mellyel december 15-én szerencsétlenül járt társait megsegítették.

A Maconka község határában levő Iren bányában — mondja a levél — farablás közben a fejtés beomlott. A zubanó közben maga alá temette Sulyok Bagó György felvigyázót és Kispál János vajúrt. Csodálatos szerencse, hogy a két munkás a rengeteg kő alatt életben maradt. Kispál János keze a fa és a lezubanó kövek közé került. A szerencsétlenséget észlelő elvtársak azonnal emberfeletti erővel hozzakezdték az életmentéshez. Több, mint 10 órát dolgozák, míg két bajtársukat sikerült a beomlott kőzet közül kiutenteni.

Sulyok Bagó Dezső — amint azt életmentése után elbeszélte — a 10 óra alatt valamennyire tudta mind a két kezét mozgatni. Kispál János azonban hanyatt feküdt, borzalmas karfájdalmak között. Az életmentést Sulyok Bagó György, hogy fájdalomt enyhítse szabad kezeivel a 10 óra alatt 8 cigarettát sodort bajtársának. Közben hallva a kintiek lázas munkájának zaját, még ő biztatta harsány hangon a mentőket. A szerencsésen befejezett mentés után Kispál Jánost súlyos sérülésével azonnal a saigótarjáni bányakórházba szállították.

A mentésnél a következő hősi munkások tüntették ki magukat: Krallik Sándor, Szűcs András, Petrecsenger József, Nagy István, Berecz József, Jancsek János, Padár István, Kecskés Komár János, Kecskés Karoly, Pasztor István, Oravecz József.

Füleki-utca 8 számú ház eladó
Értekezni lehet Pataynál,
Füred-utca 4 sz.

Közigazgatási tanfolyam

Saigótarján megyei városban a Kommunista Part és a Szakszervezetek kezdeményezésére mut év nov. 18-i kezdettel közigazgatási előkészítő tanfolyam indult, mely hivatalva van a dolgozó nép köréből a demokratikus közigazgatási munkacsoportok utánpótlását kiképezni.

A tanfolyam 27 hallgatóval a városháza tanácstermében heti 3 napon összesen heti 9 órában működik.

A tanfolyam halgatói közül több bányász igen szép eredményt mutat fel.

Népi demokráciát

akarunk!

Tiltakozás

A Salgótarjáni és a Járást Ipartestület előjárósága 1947 január 10-én este 6 órakor tartott előjárósági ülésén, az elnök indítványára az alábbi határozati javaslatot fogadta el és azt megküldte a Miniszterelnök-helyetteseknek és az Igazságügyminiszternek.

A Salgótarjáni és Salgótarjáni Járást Ipartestületben tömörült 1000 kisiparos mély megdöbbenéssel vett tudomást, az alig egy éves magyar köztársaság ellen tervezett merényletről.

Az Ipartestület úgy is mint közösség, de minden egyes tagja külön-külön is őszinta megvetéssel éltélte ezt a galád alattomos árulást, mely fiatal és szerető jeltett demokráciánkat gyökerében akarta megdönteni. A salgótarjáni és járási iparosság azonnal hitet tesz a Magyar Köztársaság mellett s pártkülönbség nélkül kívánja, hogy a hitvány árulók elnyarjék méltó büntetésüket.

Kérjük azért a Miniszterelnök urat, (Miniszterelnök helyettes urat, Miniszter urat) hogy az illetékes bíróságoknál szivaskedjék odahatni, hogy ezek ellen az árulók ellen, a legerélyesebben folytassák az eljárást és olyan büntetésben részesítsék őket, amely elrettentő példa lesz mindenki számára, aki csak gondolatban is támadást akar intézni köztársaságunk ellen.

A Magyar Demokratikus Köztársaság csak így maradhat meg és fejlődhet tovább és építheti a magyar nép Magyarországot.

Hisszük, hogy a magyar kormány tagjai és az összes illetékes hatóságok tudatában vannak ezeknek és mindent elkövetnek köztársaságunk boldogulásának érdekében.

A horthy rezsim áruló tisztit, akik nagyrészen okozói voltak szerencsétlen hazánk rombadöntésének és a földeliktől megfosztott uridzentri világ alakjainak, nincs mit keresni a demokratikus Magyarországon, nincs pedig akkor, amikor galád merénylettekkel szöveteznek a tisztit bandúval és megakarják dönteni fiatal köztársaságunkat.

Éljen a magyar Köztársaság!
Éljen Tildy Zoltán köztársasági elnök!

Zvada Ódón sk. Aczél Béla sk.
int. jegyző ipf. elnök

Rendőri hírek.

Egy idő óta Salgótarjában célzatos híresztelések vannak különböző büntettekéről, melyekkel szemben állítólag a Rendőrség tehetetlen.

Munkatársunk f. hó 16-án d. e. információs körúton járva meggyőződött, hogy az egész híresztelés alapjaiban a rendőrség igenis hivatása magaslatain áll, mert f. hó 11-én 0 óra 11 perckor Bódi Pál nőgrádszakali baromfikereskedő által tett feljelentés után a rablás elkövetőit, minden támpont nélkül 59 perc alatt kézrekerítették.

A rablás elkövetői Bocsó Jenő Kerence u. 52. sz. a. lakos, 26 éves állás nélküli, hentes segéd és Antal Andor Fő u. 143. sz. a. lakos, 26 éves állás nélküli személy. A balassagyarmati ügyészség fogdájában várják sorsuk beteljesedését.

A második eset, amit szintén a rendőrség bravúros nyomozással gúnygőzített fel, egy vadászat alkalmával elkövetett emberölési kísérlet büntetésének elfogatása volt. Szeged Sándor II. rthy-telepi bányász vadászás közben egy orvvadászzal találta magát szem-

ben, aki meglepetésében fegyverét a bányász vadászra sűtölte és elmenekült. A bányász csak személyleírását tudott adni, Ennek alapján a rendőrség a tettest Telek István 23 éves kazári lakos személyében elfogta, aki töredelmes vallomást tett! — Szegedi Sándor állapota súlyos.

Az árellelőzések terén is eredményesen dolgozik a rendőrség, mert a közelmúltban több mint 50 eljárást indítottak, különböző árdragítás elkövetői ellen.

Csempészés miatt egy hét alatt 15 személyt adtak át a balassagyarmati ügyészségnek.

Mind ezek bizonyítják, hogy a rendőrség jó munkát végez. Azoknak a nyomozóknak, kik a Bódi ügyében bravúros munkával 50 perc alatt oldották meg egy teljesen támaszpont nélküli dolgot, Salgótarján népe nevében ezúton is elismerésüket fejezzük ki jó munkájukért. Ugyasítható a többi eredményes munkát végzők, biztosítékai a rendőrség megbízhatóságának.

Kommunista rohammunka Pásztón.

A Zagyvapálfalvai Üveggyár munkásai felülatogatás során, Pásztóra látogattak el. Megtudták, hogy az ottani polgári iskola torna terme nincs beüvegezve. E határozattal, hogy roham munkával elvégzik. Határozatukat tett követte. A torna terem beüvegezték, minden ellenszolgáltatás nélkül.

Ugyanakkor kilátásba helyezték az üveggyár munkásai, hogy egyéb középületet is hajlandók beüvegezni.

A pásztói Nemzeti Bizottság ülésén foglalkoztak a munkával és egyhangú határozattal és lelkesedéssel a zagyvapálfalvai üveggyár munkásainak önzetlen ültéplő munkájukért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

A Zagyvapálfalvai Üveggyár kommunista nem először csinálnak ingyenes roham munkát. Tettel cáfolják meg Horthy alias propagandáit amit a kommunistákról terjesztettek. Robammunkájukkal bizonyítják be a parasztságnak, hogy igenis a munkások mellet a heivük.

MADISz hírek

Tisztelettel értesítjük a Salgótarjáni MADISz Alosztály tagjait, hogy 1947. március 1-én és 2-án a salgótarjáni MADISz fennállásának második éves évfordulójára nagyszabású emlékülünnepeket fogunk rendezni az üveggyárban. Ennek sikeres kivitelezését minden MADISz tagnak töle telhetőleg elő kell segíteni. Erre többféle mód áll rendelkezésre. Többek között, mint a legelső és a legfontosabb követelmény, mit minden MADISz tagnak tudnia kell, s ez a „rend” és a „fegyelem”. Továbbá az erkölcsös, művelt ifjú példáját kell követni, mert ez jó és helyes. Többek között elkerülhetetlen feltétel a munkafegyelem betartása is. Ezek a legfontosabb követelések azon sok közül, amit elvárunk minden egyes MADISz tagtól, s ha ezt betartjuk, igen eredményes munkát tud majd felmutatni a MADISz.

MADISz-nak az a célja, hogy értelmes, művelt, erkölcsös, munkaszerető ifjúságot neveljen.

Több olajpogácsára van szükségük a gazdáknak!

A súlyos takarmányozási helyzet enyhítése érdekében, a Miskolci Gardakamara felterjesztésben kérte a Közel-Életügyi Minisztart arra, hogy a jövőteli beszolgáltatáson felül napraforgó mag utáni teljes olajpogácsa mennyiség, a termés, illetve a beszolgáltatás arányában utaltassák ki a gazdáknak.

Salgótarjáni üveggyári MKP vita-est

A salgótarjáni Üveggyár MKP vezetősége f. hó 12-én, este 7 órai kezdettel pártbelsőiségben üzemek közötti vita-estet rendezett, melynek előadója Blánár Sándor polgármester volt, ki magas színvonalú előadásával méltó keretet adott az Üveggyár hagyományos multjához és jelenjéhez. Ez az est bizonyítja az üveggyári MKP vezetőség rátermettségét a tagság közösségi munkáját, mivel utat mutattak a többi üzemeknek, hogy lehet egységbe tömöríteni az embereket. Az est jelentősége, mely a megrendezés magas színvonalát jelentette. Az a szép látvány, mely a többi üzemek dolgozói kellemesen érintett és fogadott, az a kommunista szeretet, mely az üveggyári kommunistákból áradt, bizonyítja azt, hogy a dolgozókat igenis lehet a közösség útjára vezetni s elérni, hogy a dolgozók végre egy nagy családot alkossanak. De nemcsak a szórakozás volt itt megadva, hanem a tanulás lehetősége is, mely a dolgozóknak éppen olyan fontos, mint mindenkinek és mindennek a levegő. Értékes hozzászólások, kérdések és válaszok, mind azt mutatták, hogy az est politikai névjöve is megütötte azt a fokot, melyet a műsor, a rendezés elért.

Üveggyár kommunistái dolgozatok csak így tovább, hogy munkákon keresztül az eredmény hatványozottabb formában jelentkezzen, a nagy emberi közösség megvalósulása érdekében. H. B.

Párthírek

A Magyar Kommunista Párt I. körzeti vezetőség közli, hogy Csirke Irént tagjai sorából azonnali hatállyal kizárta, mivel fenttvezelt a párt nevében megbízás nélkül gyűjtést rendezett a városban.

Csirke Irént a rendőrség letartóztatta és a Balassagyarmati Népügyészségnek átadta. Vezetőség.

Lenin halálának 23. évfordulója alkalmából műsoros nagy diszpartnapot tartunk, az Ipartestület termében. Ünnepi előadó Oczel János nemzetgyűlési képviselő nőgrád megyei titkár elvtárs. Közreműködik a bányai szimfonikus zenekar, Vilezál Richárd vezetésével, a Munkás egyesített dalárda Maróti Cula vezetésével és a bányai Ady Endre kultúreszoport Náday Pál kulturvezető vezetésével. Kérjük a helyi szervezeteket, a diszpartnapra minél nagyobb számmal jelenjenek meg. Párttagok részére kötelező, vendégeket szívesen fogadunk.

Járási és helyi prop. oszt.

A többi szervezetekben pl. Zagyvapálfalván a diszpartnap tartandó 1947. jan. 21-én d. u. 6 órakor, előadó Müller Pál. Baglyasalján 1947. jan. 21-én d. u. 6 órakor, előadó Bercsényi Lajos. Salgóhágya 1947. jan. 21-én 6 órakor, előadó Bogdár Lajos. Pártnap anyag: Lenin halálának és munkájának megemlékezése.

A M. K. P. műsoros estje Zagyván!

Az acélgári R. G. január 12-én, vasárnap Zagyva községbe látogatott el az ottani pártszervezetekhez, melynek keretében műsoros estet rendezett. Zsúfolásig megtöltötte a terem az ifjúság és a dolgozó munkásság. A Himnusz elneklése után a zagyvai párttitkár elvtárs nyitotta meg az estet, üdvözölve az acélgári R. G-t.

Petyko Ferenc R. G. vezető bevezetőjében ismertette a műsort és az

együttműködés jelentőségét. Utána a Szeverényi Emma szavaltta el a „Szabadság” c. Petőfi verset.

Jubász Ferenc elvtársunk előadásában ismertette a R. G. munkáját, barcát, önfeláldozását a közösségért. Az R. G. nem ismert éjjelt, nappalt, mindent elkövetett a haladás érdekében. Éberén figyel a demokrácia adta jogokon keresztül minden olyan megmozdulásra, mely a fejlődésünket gátolná akarja. Az ifjúság munkájára kiterve felbírta az ifjúságot az összeforrásra, tanulásra. Tehát tanulni és tanulni, hogy gyorsabban kifejlődjön az a vezető munkásréteg mely hivatott a vezetésre. A magyar anyákhoz szólva ismertette azon nagy munkát, melyet kifejtettek. Kérte, hogy továbbra is oly szorgalmasan barcoljanak, dolgozzanak, mert munkájukon keresztül segítik a férfiak munkáját, meggyorsítják a fejlődést. Ezzel előbbre visszük hazánkat a szocializmus felé.

Petyko Ferenc bejelenti, hogy 3 tornász elvtársunk egy kis izlettől ad tornán keresztül a zagyvai ifjúságnak: Bolla Lajos, Molnár Pötyi, Hidasi János. Minden számot lélekzelvisszafojtva figyelték, hatalmas tapsal köszöntek meg ezen szép torna bemutatót.

Az acélgári R. G. vegyes ének-kara forradalmi dalokat énekel, melylyel nagy tetszést arattak.

Kaczareczky-Messerschmidt pársokat megkacagattatta a közönséget. A zagyvai ifjúsági zenekar is közreműködött, melyet nemcsak a zagyvaiak, de a stáriani R. G. tagjai is a szívébe zartak.

Az Internacionálé elneklésével ért véget a műsoros est, utána tunc volt ahol az ifjúság a legnagyobb egyet-éttésben jól érezte magát.

Este 10 órakor búcsúztunk Zagyva községtől ígérve, hogy a jövőben többször el fogunk látogatni.

Népi demokráciát akarunk!

Salgótarjáni főügynökségünk vezetésére üzleti értekel rendelkező urat alkalmazzunk.

Küldendő pályázatban említtve legye eddigi fogalkozás, igazolás rendezettség és családi állapot. Pályázatokat miskolci kirendeltségünk címére kérjük küldeni. Éret. járadék- és Karbit-tositó intézet, Miskolc, Városház-tér 13.

HIRDESSZEN

a MUNKÁS SZÓ-ban

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal: Fő-u. 45

Szerkesztői üzenetek

Ölkekkel minden osütörtök este 6 óráig kérjük a MKP megyei bizottsághoz beküldeni.

Arra kérjük a t. elvtársakat, hogy a „Munkás Szó”-nak szánt költsémeiket kőziratát a papíros egy oldalán és lehetoleg úntával írva küldjék be hozzánk.

Szerkesztőség.

„MUNKÁS SZÓ” demokratikus hetilap.
Felelős szerkesztő: dr. VASS GYULA
Felelős kiadó: MEGYEHÁZY LAJOS
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-u. 45
Kőziratok erre a címre küldendők.
Nyomatott Vágh Kálmán könyvnyomdájában Salgótarján, Fő-utca 66.